

Επιτροπή Ισότητας των Φύλων, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Αρμοδιότητες και ρόλος της ΕΙΦ στην αντιμετώπιση των
διακρίσεων, του σεξισμού και της παρενόχλησης

Κατερίνα Δαλακούρα, Αναπλ. Καθηγήτρια,
Πρόεδρος Ε.Ι.Φ. Π.Κ.

Συγκρότηση της ΕΙΦ του Π.Κ.

Συγκροτήθηκε στις 18-06-2020, στην 434η ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΛΗΤΟΥ ΤΟΥ Π.Κ. **Σύμφωνα με τον Ν. 4589/2019 (ΦΕΚ Α΄13/29.01.2019)**

Email: eif@uoc.gr, τηλ. Επικοινωνίας 2831077978

Μέλη ΔΕΠ (έξι)

- Αικατερίνη Δαλακούρα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, ως Πρόεδρος,
- Κυριακή Θερμού, Καθηγήτρια, Ιατρική Σχολή, ως Αναπληρώτρια του Προέδρου,
- Ευαγγελία Παπαδάκη, μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών,
- Ελένη Φουρναράκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήμα Κοινωνιολογίας,
- Όλγα Θεμελή, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήμα Ψυχολογίας,
- Παναγιώτα Φατούρου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήμα Επιστήμης Υπολογιστών,

Μέλος Ε.ΔΙ.Π. (ένα)

- Ζαχαρούλα Κασσέρη, μέλος ΕΔΙΠ, Τμήμα Ψυχολογίας.

Διοικητική Υπάλληλος (ένα)

- Αναστασία Διακάτου, διοικητική υπάλληλος, Διεύθυνση Σχεδιασμού και Προγραμματισμού

Φοιτήτρια (μία/έναν)

- Εύα Αναστασιάδη, τεταρτοετής φοιτήτρια Τμήμα Επιστήμης Υπολογιστών.

Γραμματέας: Ιωάννα Τζανταρολάκη, μόνιμη διοικητική υπάλληλος,

Αρμοδιότητες Ε.Ι.Φ. βάσει νόμου

- α) *προώθηση και διασφάλιση της ουσιαστικής ισότητας* στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διοικητικές διαδικασίες του Ιδρύματος
- β) *εισήγηση στα αρμόδια όργανα μέτρων για την προώθηση της ισότητας και την καταπολέμηση του σεξισμού,*
- γ) *παροχή ενημέρωσης και επιμόρφωσης στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας* σε θέματα σχετικά με το φύλο και την ισότητα,
- δ) *προώθηση της εκπόνησης Π.Μ.Σ. και διενέργειας σεμιναρίων και διαλέξεων που εστιάζουν στη μελέτη του φύλου,*
- ε) *προώθηση της εκπόνησης μελετών και ερευνών* σχετικά με θέματα που σχετίζονται με το πεδίο της αρμοδιότητάς της,
- στ) *παροχή υπηρεσιών διαμεσολάβησης σε περιπτώσεις καταγγελιών* για διακριτική μεταχείριση ή παρενοχλητική συμπεριφορά,
- ζ) *παροχή συνδρομής προς θύματα διακρίσεων,* όταν καταγγέλλουν διακριτική μεταχείριση (άρθρο 33, παρ.3).

Η ΕΙΦ στο πανεπιστήμιο Κρήτης στόχο έχει

- να **ενισχύσει την κουλτούρα της ισότιμης συμμετοχής** στην ακαδημαϊκή και εκπαιδευτική ζωή στο Πανεπιστήμιό μας,
- να **διασφαλίσει την ουσιαστική ισότητα** στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διοικητικές διαδικασίες,
- **να συμβάλλει στην πρόληψη και αντιμετώπιση των έμφυλων διακρίσεων και του σεξισμού, όπου αυτά σημειώνονται.**
- Σε πρακτικό επίπεδο
- θα επιδιώξει να δημιουργηθούν στρατηγικές και όργανα για την υλοποίηση των πολιτικών ισότητας,
- όργανα παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης του σχεδίου ισότητας ,
- **υπηρεσίες διαμεσολάβησης και λογοδοσίας στις περιπτώσεις διακριτικής μεταχείρισης**

Οργάνωση έργου της ΕΙΦ

Ομάδες εργασίες

- ✓ Ομάδα σύνταξης Εσωτερικού Κανονισμού της Επιτροπής
  - ✓ Ομάδα μελέτης στατιστικών δεδομένων και αποτύπωσης του έμφυλου χάρτη του Πανεπιστημίου Κρήτης
  - ✓ Ομάδα διερεύνησης στάσεων και εμπειριών στα θέματα ισότητας (ΔΕΠ, ΙΔΑΧ, ΕΔΙΠ, Διοικητικούς, Φοιτητές/τριες)
  - ✓ **Ομάδα διερεύνησης διαδικασιών διαμεσολάβησης και μέσων υποστήριξης σε περιπτώσεις διακρίσεων**
  - ✓ Ομάδα για τη χρήση μη σεξιστικής γλώσσας
  - ✓ Ομάδα σχεδιασμού και ενημέρωσης της Ιστοσελίδας της Ε.Ι.Φ.
  - ✓ Ομάδα προγραμματισμού ομιλιών/διαλέξεων, Ημερίδων, Συνεδρίων
-
- Ομάδα μελέτης για την ισότητα των φύλων στην έρευνα
  - Ομάδα διάχυσης του έργου της ΕΙΦ & δημόσιων παρεμβάσεων
  - ✚ Σχέδιο δράσης για την ισότητα των φύλων, Πανεπιστήμιο Κρήτης (μακρόπνοο πλάνο. 1^η κατάθεση στην Διοίκηση του Π.Κ. Δεκέμβρης 2021)

Διερεύνηση διαδικασιών διαμεσολάβησης και μέσων υποστήριξης σε περιπτώσεις διακρίσεων

- **Δυσκολίες στη διαχείριση των περιστατικών/καταγγελιών λόγω**
  - (α) Έλλειψης νομικού πλαισίου εστιασμένου στις διακρίσεις, παρενόχληση
  - (β) απουσίας επικαιροποιημένου εσωτερικού κανονισμού του Π.Κ.
  - (γ) της διαφορετικότητας των ιδιαίτερων «χαρακτηριστικών» της κάθε περίπτωσης

Δυνατότητες όμως υπάρχουν:

- (α) Εσωτερικός Κανονισμός Π.Κ. (2000) (Άρθρο 26): αναφορά στα Μέλη ΔΕΠ
- (β) Πρότυπος Γενικός Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας των Α.Ε.Ι (2008) (άρθρο 7, 23-26): πειθαρχικά παραπτώματα, ποινές, πειθαρχικά όργανα
- (γ) Υπαλληλικός κώδικας

Βάσει της υπάρχουσας νομοθεσίας

Η Ε.Ι.Φ. του Π.Κ. μπορεί:

- (α) Να δέχεται αναφορές για περιστατικά διακρίσεων, σεξιστικής συμπεριφοράς παρενόχλησης, σεξουαλικής παρενόχλησης από όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας
- (β) Να διαχειρίζεται τις αναφορές αυτές σύμφωνα με τη νομοθεσία και τις διαδικασίες που προτείνει (Κανονισμός ΕΙΦ)
- (γ) Να ξεκινά τις διαδικασίες χωρίς αναφορές (π.χ. εκκινώντας από δημοσιεύματα στον τύπο –έντυπο, ηλεκτρονικό
- (ε) Να συμμετέχει στις επιτροπές διερεύνησης καταγγελιών που συστήνουν οι σχολές/Τμήματα
- (στ) Να ενημερώνει για τις υπάρχουσες διαδικασίες και τα όργανα, συμβουλευτικά όργανα (εντός και εκτός Πανεπιστημίου)

Στην πράξη...

- Στην Ιστοσελίδα της ΕΙΦ:
  - Φόρμα αναφορών
  - Έντυπο ενημέρωσης για τη διαχείριση των αναφορών
  - Προσωπικά δεδομένα και δικαιώματα του υποκειμένου αναφοράς
  - Διαδικασίες
  - Τα ονόματα της ομάδας διαχείρισης των αναφορών (μέλη της ΕΙΦ)

Διαδικασίες

- -αναφορά (επώνυμη) στην ΕΙΦ ή στον Πρόεδρο Τμήματος/Κοσμήτορα σχολής
- -Σύσταση Επιτροπής Διερεύνησης (συμμετέχει ένα μέλος της ΕΙΦ)
- -Πόρισμα ΕΔ >> στον Πρόεδρο/Κοσμήτορα
- -Επιβολή ποινής από Πρόεδρο/Κοσμήτορα ή Παραπομπή σε Επιτροπή Δεοντολογίας/ΕΔΕ

Στο Πανεπιστήμιό μας

- Έχουν γίνει καταγγελίες σεξιστικής συμπεριφοράς
  - Έχουν συσταθεί επιτροπές διερεύνησης
-
- Το Πανεπιστήμιο δεν είναι χώρος άμοιρος τέτοιος φαινομένων
  - Αποτελεί αντανάκλαση (πιο αδύναμη θέλουμε να πιστεύουμε στον τομέα αυτόν) των κοινωνικών παθογενειών

Σεξουαλική παρενόχληση

- Ο όρος σεξουαλική παρενόχληση συμπεριλαμβάνει **ένα ευρύ φάσμα συμπεριφορών.**
- Αναφέρεται σε **πράξεις, λόγο, χειρονομίες, σύμβολα, με σεξουαλικό υπόβαθρο ΜΗ αποδεκτές, ενοχλητικές στον/στην δέκτη**
- **Εκκινεί από την έμφυλη ταυτότητα, τον σεξουαλικό προσανατολισμό** του ατόμου, αλλά τέμνεται και εθνοτικά, φυλετικά, θρησκευτικών πεποιθήσεων και κοινωνικο-οικονομικού στάτους χαρακτηριστικά
- Δημιουργεί (και είναι και στόχος) ένα **εκφοβιστικό, εχθρικό, επιθετικό και ταπεινωτικό περιβάλλον** για το άτομο/στόχο στη βάση.
- Προκαλεί την ανάπτυξη ηπιότερων ή σοβαρότερων **ψυχολογικών ή/και σωματικών προβλημάτων.**
- **ΠΡΟΣΒΑΛΕΙ** την αξιοπρέπεια του ατόμου
- Αποτελεί **ΠΑΡΑΒΑΣΗ των ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΑΝΡΘΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**, που συντελείται ακριβώς λόγω του φύλου/σεξουαλικού προσανατολισμού, ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΤΟ, συνιστά **ΑΚΡΑΙΑ ΠΡΟΣΒΟΛΗ του «ΑΝΡΘΩΠΙΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ»** του κάθε ατόμου

ΣΤΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΧΩΡΟ

- Ανεπιθύμητες ερωτικές προτάσεις, αιτήματα σεξουαλικής εύνοιας, άλλες λεκτικές και σωματικές προτάσεις σεξουαλικής φύσης συνιστούν σεξουαλική παρενόχληση
- Ιδιαίτερα όταν :
  - 1. Η συμμόρφωση σε τέτοιου τύπου συμπεριφορά αποτελεί ρητά ή άρρητα όρο ή συνθήκη για την ακαδημαϊκή εξέλιξη ενός ατόμου.
  - 2. Τέτοιου τύπου συμπεριφορά έχει ως επιδίωξη ή ως συνέπεια την παρέμβαση στα ακαδημαϊκά επιτεύγματα ενός ατόμου ή τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, ή προσβλητικού ακαδημαϊκού περιβάλλοντος.
  - 3. Η συμπεριφορά αυτή επηρεάζει δυσμενώς το άτομο στα πλαίσια του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος.

Παραδείγματα σεξουαλικά παρενοχλητικής συμπεριφοράς στον ακαδημαϊκό χώρο

- Ανεπιθύμητο φλέρτ.
- Προτάσεις ή απαιτήσεις για σεξουαλική συνεύρεση με αντάλλαγμα κάτι (καλύτερο βαθμό, επιτυχία σε μάθημα, συγγραφή συστατικής επιστολής).
- Ερωτήσεις για τη σεξουαλική δραστηριότητα κάποιου/κάποιας, τις φαντασιώσεις του/της, τις προτιμήσεις του/της.
- Διατυπώσεις σεξουαλικών σχολίων για το σώμα κάποιου/κάποιας.
- Υποτιμητικά σχόλια για το φύλου κάποιου ατόμου ή για τις σεξουαλικές του/της προτιμήσεις.
- Διάδοση σεξουαλικών φημών για το πρόσωπο κάποιου/κάποιας.
- Αναφορά των σεξουαλικών δραστηριοτήτων, προτιμήσεων ή φαντασιώσεων του ίδιου του ατόμου που παρενοχλεί.
- Λεκτική βία σεξουαλικής φύσης, σεξουαλικά σχόλια ή αστεία.
- Μετατροπή μιας συζήτησης στον ακαδημαϊκό χώρο σε συζήτηση σεξουαλικού περιεχομένου.

Παραδείγματα μη λεκτικής σεξουαλικής παρενόχλησης

- Άγγιγμα μερών του σώματος ενός ατόμου με σεξουαλικό τρόπο.
- Τράβηγμα ρούχων με σκοπό την αποκάλυψη του σώματος κάποιου ατόμου.
- Άσκηση πίεσης για οποιαδήποτε σεξουαλική πράξη.
- Παραβίαση του προσωπικού χώρου κάποιου ατόμου (για παράδειγμα το να έρθει κάποιος πιο κοντά από όσο αρμόζει ή είναι απαραίτητο).
- Σεξουαλικές χειρονομίες.
- Βλεμματική επαφή του ατόμου με σεξουαλικό τρόπο.
- Επίδειξη σεξουαλικών αντικειμένων ή εικόνων.
- Εξαναγκασμός να κοιτάξει το άτομο έντυπο ή άλλο υλικό σεξουαλικού περιεχομένου.
- Αποστολή ανεπιθύμητων μηνυμάτων, δώρων ή άλλων αντικειμένων σεξουαλικού περιεχομένου.

Βαθύτερα αίτια

- Αποτελεί δομικό πρόβλημα των κοινωνιών μας, αποτέλεσμα αλλά και μηχανισμό συντήρησης μιας ιστορικά συγκροτημένης ανισότητας ισχύος ανδρών - γυναικών, «αρρενωπότητας» - «θηλυκότητας», αλλά και λόγων κανονιστικών της σεξουαλικότητας.
- Αυτά «νομιμοποιούν» τις έμφυλες διακρίσεις, τον σεξισμό και δημιουργούν το υπόβαθρο για την εκδήλωση παρενοχλήσεων αλλά βίαιων συμπεριφορών.
- Η κατανόηση των μηχανισμών και διαδικασιών που (ανα)παράγουν τα φαινόμενα αυτά και η αναγνωρισιμότητά τους (σε όλες τις μορφές) αποτελούν το πρώτο βήμα για την αντιμετώπιση και εξάλειψη του φαινομένου.
- Αυτό όμως δεν αρκεί.
- Είναι αναγκαία η ενεργητική καταδίκη από τον καθένα και την καθεμιά μας κάθε μορφής διάκρισης που προσβάλλει εν τέλει τον Πολιτισμό μας.